

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

H ante O

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

quod bis vir fasset. Oppidum non procul à Roma edificavit, quod à nomine accepit cōjugis, Ariciam appellavit. Hippolytum imitator, in *πρόλογοι μισογυναίκα*, Diogenianus in Colletaneis ait dicitur de iis, qui statuisse purè, castèq; vivere, ut Hippolytus.

Hippomachus, *ἵππος μαχά*, Atheniensis tibicen, de quo tradit Aelianus: quum discipulū ab imperica plebe laudari videret, quem tamen in arte peccare cognosceret, silentium ei imposuit, quod nullum putaret majus esse ignorantie argumentū, quàm rudis multitudini placere.

Hippomēnes, *ἵππος μένης*, Macarēi filius fuit, qui quā Atalantam puellam Scythiam cursu victam accepisset uxore, & in loco magnæ maris cum ea concubisset, ab irata dea in Leonē est conversus. Fabula extat apud Ovid. lib. 10. Metam.

Hippomolgi, *ἵππος μόλγος*, Ger. *Hoffmeister*. Populi ab eqs mulgendis dicti. Stephanus in Melancholi.

Hippomā, *ἵππος μά*, Ger. *Ein Hoffmeister*. *Hippomā* man in den *Hoffen* gebildet hat. Dea erat, quam stabularii maximè colebat, cuiusq; effigies in stabulis locabatur. Apul. li. 2. Metamorph. Respicio pilæ medio, quæ stabuli trabes sustinebat. In ipso verò medullis Hippomæ dæ simulachrum residens ædiculæ, quod accuratè corollis / roseis quidem recentibus fuerat ornatum. Iavē. Satyr. 3. jurat Hippomam, & faciles olida ad præsepia pictas.

Hippomax, *ἵππος μάξ*, Ger. *Ein ungeheurer Haischer Post*. Iambonū Poeta tarta deformitate, & feditate oris, ut ejus effigies à pictoribus quibusdam publicè propolice fuerit deidenda. Quamobrè indignatus Hippomax tam amarè in illos est investus, ut aliquos ex iis credatur compulisse ad suspendium. Hic creditur invenisse Scythiam carminis lambici genus, quod ab ejus nomine Hippomaximum vocamus, live Hippomaxium. Cic. de Oratore. Scythios verò & Hippomaxicos effugere vix possumus: magna enim parte ex lambis nostra constat oratio. Vide Plin. lib. 36. cap. 5. Hippomaximum præconium, pro infami nota posuit Cic. lib. 7. Epist. Eumq; addidit tam puro esse Calvi Litenii Hippomaxico præconio.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Infula ante Cariam, in sinu Ceramico. Plin. lib. 5. cap. 11.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Atheniensis civis fuit Hippix filius, qui juam patriæ statuam dedicare decrevisset, suadentibus amicis, ut eam Polyeto faciendam locaret, vehementer ab aliis dissentit, quod in statuam insignis artificis potius industriam, quam dedicantis virtutem cōmendari arbitraretur.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Ger. *Wider des Scythischen Hofmeisters*. Populi in Oceano Scythico, qui teste Solino, humanam usque ad vestigium formam tenent, sed in equinos pedes desinant. Meminit horum Plinius libro 4. capite 13.

Hippomaxides, *ἵππος μάξιδης*, Ger. *Ähnlich der Wunden König*. Dicitur esse Acolus rex ventosū, quod nepos esset Hippomæ Trojanæ ex Selta filia. Ovid. 11. Metamor. Quod pater Hippotades tibi sit, qui carcere fontes continet ventos.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Vicus in tribu Oenidæ, Steph.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Vide HYPICRATEA.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, quasi dicas equi promontoriū Vrbis Libyæ. Gentile Hippomaxia. Steph. Malim divisis vocibus *ἵππος μάξια*, ratione accentus.

Hippomaxia, Infula est una Sporadum, non procul ab Anaphe, & Altypalæa. Plin. lib. 4. cap. 12.

Hippomaxia autem pluralia numeri tantum, Taprobana infulae pontus, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 22.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Infula Caria, Steph.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Fluvius est Colchorum, in Phasim defluens. Strab. lib. 11. Est & Hippomax mons Bithynia, in cuius radicibus condita est Prusa altera, diversa ab ea quam Annibal sub Olympo condidit. Plin. lib. 6. cap. 32.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Infula Erenia: Item urbs Sicilia, & alia Palæstina: Gentile Hippomaxia, Hippenus, Hippinus, Steph.

Hippomaxia, Filius fuit Aesopi fluminis, qui Eteocli in auxilium venit adversus Polynece. Statius: Hipsea quadrijugos clypeo septempluce tauro.

Hippomaxia Vrbis, Vide in APPELL.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, Locus Libyæ, in quem Afi Battū transfulerunt, Stephanus.

Hippomaxia, *ἵππος μάξια*, ut alii scribunt, Hirzius, Consul fuit Romæ unā cum Panfa, quo tempore Brutus ab Antonio obsessus fuit Mutina: ad quem liberandum profectus unā cum collega est interfectus.

Hippomaxia familia, in Faliscorum agro fuerunt, quæ in sacrificio annuo, quod fiebat in monte Soracte, ambulantes per ambulam struem lignorum nō adurebantur. Autor Plin. lib. 7. cap. 2. Hi à Solino vocantur Hirpi.

Hismāclia, pen. prod. *Ἰσμήα*. Populi sunt Africa, qui nūc *isimāclia* dicitur, ab Hismācle sic nominati, Abrahæ filio ex Agar ancilla.

Hispālis, *Ἰσπανία*, Bætica provinciæ urbs clarissima, Romanorum colonia, cognomine Romulensis: à qua unus ex quatuor iudiciis Bæticæ conventibus, Hispalensis dicitur. Plin. lib. 4. cap. 1. Hæc hodie *Sivilla* dicitur.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Ger. *Hispantien*. *Hispantien* se inethab dem *Novena* fessit mit dem *Hieronymus* sang. Regio Europæ, quæ à montibus Pyrenæis incipiens per columnas Herculis circumiens usq; in borealem Oceanū protenditur. Decem millibus stadiis (ut Appianus scribit) eius latitudo communifuratur. Longitudo profus eadem esse videtur. Terra frumenti, vini, olei, auri, gemmarum, metallorumq; ferax. Ex qua etiam bellicosissimi vini, ac velocissimi equi procreantur. Refert Varro in Hispantiæ equas credi esse vento concipere, quod equos habeat hæc regio cursu tam veloces, ut meritò ex ventis concepti ferantur. Dividuntur autem omnis Hispania, teste Plinio, lib. 2. cap. 1. 2. & 3, in orientiorem & ulteriorem. Ulterior rursus secatur in duas partes, in Bæticam, quæ hodie *Granata* dicitur: & Lusitaniam, quam vocant *Portugalia*, quæ Ana fluvio à Bætica distinguitur. Virentis Hispaniæ conventus erant quatuor: Gaditanus, Cordubensis, Astigitanus, & Hispalensis. Citerior autem Hispania quæ Tarraconensis dicebatur, in septem dividebatur conventus: vide Plinium. Hodie dividitur in quinque regna: Castellam, quæ cum Legionè permixta unum efficit regnum, Galliciam, Cathaloniam, Atrogoniam, & Navarram. Omnis autem Hispania ab Ibero fluvio primùm dicta fuit Iberia: postea ab Hispéro Atlantis fratre: sive (ut alii malunt) ab Hispéro stello latidissima, quæ vesperino tempore in Occidente apparet, Sælem subsæquens, vocata est Hesperia: postremò ab Hispéro ad fretum Atlanticum sita, quam hodie *Sivillam* vocant, dicta fuit Hispalia: unaq; deinde littera immutata Hispania.

Hispānia, & **Hispāniensis**, Funt adjectiva, sicut à Sicilia, Sicilia & Siciliensis: à Corintho, Corinthus, & Corinthensis. [Ger. *Ein Spanier*] Sed qui in Hispania natus est, Hispanus dicitur, *Ἰσπανός*, Hispaniensis, qui alibi ortus, in Hispania vegetat hoc est, qui, licet in Hispania sit, non tamen in ea natus est *Ἰσπανός*. Hinc Hispanienses negotiatores, qui in Hispania negotiantur. Sic Hispaniensem exercitum vocabant Romani, qui in Hispania militabat. Plin. lib. 13. Cæsar Hispaniensi tribu Chium Falemum dedit, quum in Hispania bellam adrem Romanos, non Hispanos gesserit.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Eubœæ infula civitas, quam Homerus, in Catalogo navium, à vitium copia *Ἰσπανία* cognominat. Eadem postea Oropus dicta est, teste Stephano.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Milesiorum tyrannus, qui cum relicto Davio, Iones ad defensionē sollicitaret, captus ab Harpago Dani præfecto, in cruce sublatu est. Vide Herodot. lib. 6.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Oppidum Frentanorū, in quana regione Italiæ, Plin. lib. 3. cap. 12.

Hispānia, *Ἰσπανία*, pro regione. Vide HISTRIA, & in APPELL. HISTRIONES.

H ante O.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Scythiæ fluvius apud Thussigeras nascens, & in Mæotium paludem in fluen. Autor Herod. lib. 4.

Hispānia, *Ἰσπανία*, fuit, teste Hom. lib. 9. liad. Vnus ex Grecorum præconibus in bello Troiano.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Populi Thraciæ, Inde Hodomantius, & fœminium Hodomantis. Stephanus ex Thucyd. libro 2.

Hispānia, *Ἰσπανία*, (quod hic pro nomine fabri corrupit legebat) lege TYCHIVS, Quod quidem certum primùm ab Homerii interprete manavit, dictiones duas, quæ dividenda erant, conjungente. Locus Poetæ est lib. 7. liad. ubi sic habet: *Αἰὼς δὲ τῆς γῆς ἐστὶν Ἰσπανία, εἰς ἣν ἴδοντο πύργους, καὶ τείχεα, καὶ πόλεις, καὶ εἰς ἣν ἴδοντο πύργους, καὶ τείχεα, καὶ πόλεις, καὶ εἰς ἣν ἴδοντο πύργους, καὶ τείχεα, καὶ πόλεις*. Quem locum interpretes sic veni: ferens scutum, tueris instat, quod fecerat Herychius: non lris animadvertens: nisi ibi dativum esse pronomine *ἰσπανίας* equipolentem dativo Latino Sibi. Huius generis non pauca ex footibus ipsis repurgavimus, quæ eorum culpa interpretantur, quæ voluminis magnitudini potius cōsulescentes, quàm bonam, quicquid ubiq; obvium fuit, nullo iudicio, abaq; quod dicitur linea huc congerunt, nihil interim pensi habentes, sed bibliopoli, quibus operas suas locat, fucum facere, & nulli linguæ Latine ryrunculo adulterina pro sincera tradere, unum privati sui commodi scopum sibi præfigentes, quo & librorū bonitatem, & officiū suum metiantur: opus illud longe optimum iudicantes, ex quo quam plurimum compendii ad se reddat, & emolumentum.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Populi intra Iberiam fluvium. Stephanus ex terno Polybi.

Hispānia, *Ἰσπανία*, Vrbis Cliticæ asperæ, ubi prius habitabant qui nunc *Silvici*.

Silvius, Gentile Holmeis. Sed apud Steph. sine aspiratione legitur...

Holmitum, Vitis Berothæ. Gêule Holmeis. Apud Steph. sine aspiratione legitur.

Holinonês, Vicus Berothæ ab Holmo Sisyphi filio, Pausan. lib. 9.

Homeritæ, Populi Aethiopum, Steph.

Homerus, n. pen. prod. [O. m. Ger. En. Part. vnder den Griech. Poesien.] Poetarum omnium præstantissimus, qui fuit ante Romam conditam...

Reliqua ejus vitæ brevitate causa hic prætermittimus: quâ quilibet nosse cupit, Herodotum adeat & Plutarchum.

Homerici, Homerica, Homericum, i. q. d. Quod Homeri est. Quintil. lib. 2: Sic ergo tam eloquentia, quam moribus præstantissimus, qui ad Phœnæis Homericæ exemplum dicere, ac facere doceat. Juvenalis:

Tu miser exclamas, ut vincere Stentora possis, Vel potius quantum Gradivus Homericus.

Homeromastix, [i. q. d. Ger. En. folgendes des Westeter vnd Aschpapper des herudien Polten Homeri.] Cognomen Zoili cuiusdam, qui eo solum nomine innotuit, quod præstantissimū Poetarum omnium Homerum, libris aduersus eum editis, ausus fuerit insectare arguere: quos libros quum Ptolemæo Aegypti regi obtulisset, rex tum quidem dissimulata indignatione, quam ex hominis impudentia conceperat, post aliquot dies pecunie aliquid pretenti, quod inopiam subleuaret: Mimum (i. q. d. te inopia premi, qui multo Homero es doctior, quum ille qui ante annos mille fato fundus est, etiam hodie tot hominum millia pascat. Tandem patriciū accusatus, iussu regis in crucem sublatu est. Dicitur Homeromastix quasi Homeri flagellum: quoniam enim Græcis idem est quod nobis flagellum. Vnde & Comici verberones: hoc est, verberibus dignos mastigas appellat. Extenditur & latius Homeromastigos appellatio, ut omnibus planè detrahoribus accomodetur, qui insatiabili reprehendendi libidine, optima queque læcerant: quumq; Venere ipsam nō possint, scandalum ejus reprehendant. Plinius in proemio operis, ut obiter caueam istos Homeromastigos: ita enim carptores suos nominat. Ad eundem etiam modum obtreccatores omnes mastiges appellantur, addito nomine ejus cui obloquuntur, ut, Virgilium mastix, Virgiliū reprehensori: & Cicero mastix, Ciceronis carptor: quo nomine Laelius Licinius eum librum inscripsit, quem in Ciceroem edidit, teste Gell. lib. 17. cap. 1.

Homeridae, i. q. d. Familia apud Chios illustis, ut ait Helianicus, quæ generis sui originem ad Homerum referebat.

Homole, es, i. q. d. Stephano, Mons est Thessalia, Centaurotorum olim sedes, quemadmodum & Othrys. Virgilius 7. Aescid. Ceu duo nubigenæ quum venere montis ab alio descendunt Centauri, Homolem, Othryoque nivalem Linqueunt.

Homolium, i. q. d. Stephano, Magnesia oppidū, cujus meminit Plin. lib. 4. cap. 9. & Strab. lib. 7.

Homoneia, Vide in APPELL.

Horatius, i. q. d. Poeta Venusinus, Lyricorum & Satyrarum scriptor, qui anno Imperii Augusti Caesaris XXXIII, ætatis vero suæ LXXI, mortuus, Augustum reliquit heredem, maxima pompa apud Mœcenatem in Exquilis sepultus. Quidam hoc nomen ab orando deduci putant: quibus tamen præter scripturam, primæ etiam syllabæ quantitas refragatur. Corripit enim hoc nomē primam syllabam. Ovidius: Detrauit nostras numerosus Horatius aures.

Horatius Cocles, Vide COCLES.

Hörödes, sive (ut alii scribunt) Orodus, penultima producta,

Rex Parthorum fuit, qui M. Crassum occidit. Vide Plutarchū in Crasso.

Horomafdes, Apud Chaldæos bonus dæmon erat, qui lapiter putabatur. Siphontinus.

Hortensia, [Ger. En. vnder den Römisch. Wab.] Q. Hortensii filia eloquentissima: quæ quum matronatum ordo gravi tributo à Triumviris Octavio, M. Antonio & Lepido premeretur, nec virorum quisquā liberius loqui auderet: causam consilanter egit, representataq; patris facundia, impetravit ut major pecuniæ pars eis remitteretur. Ejus orationis præcipua capita ab Appiano Alexandrino referuntur.

Hortensius, cui Quinto fuit prænomen. [Ger. En. vnder den Römisch. Wab.] Romanus orator: qui in foro Romano causam rex ob eloquentiā dictus est: licet ejus scripta nō laudata fuerint: melius enim dicebat, quam scribebat. Dictionem enim incedibilem ætatis suavitare commendabat. De quo Cicero in Bruto sic refert: Primum memoria tanta, quantum in viro cognovisse me arbitror, ut quæ secum cōmentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet quibus cogitasset. De quo etiam fertur, quod sedens olim totum diem in aedificatione, omnes res vanales, & prætia & emptores, ordine suo recensant, argentarius recognoscentibus, ita ut in nullo falleretur.

Hörus, i. q. d. Isis filius, quem quum illa amisisset, verita ne illi obveniret quod Osiri pati acciderat, multum flevit: sed eo invento, metorem in lætitiā convertit. Horus præterea ab Aegyptiis vocatur Sol: unde & horas dictas arbitrat Macrobius. Fuit & Horus Allynorum rex. Plinius libro 10. capite 13.

Hosia, Tuscorum fluvius Ptolemæo. Maris hodie.

Hostia, Vide in APPELL.

Hosticus, substantivum, Nomen Poete fuit.

Hostiones, vel Hostiæ, i. q. d. Populi juxta Oceanum occidentalem, quos Artemidorus Callinos (aliis Cosinos) vocat. Stephan.

H ante V.

Hunny, [i. q. d. Ger. Die Hunnen haben vortzeiten in dem nördlichen Suetbia in dem Westlichen Meer oder See sitzend wohnung gehabt. Pol. Magyaren. Vng. Magyarok.] Populi sunt qui quondam in Scythia Europæa super Mæotum paludem incolere: deinde de maratis sedibus, ingenu multitudine in Pannoniam irrupte. Hæc gens temporibus Valentiani principis duce Attila totam penè Europam pervagata, Galliam, Italiamq; sædibus cladibus affectit: donec Leonis Pontificis precibus victa, rursus se recepit in Pannoniam. Quare credibile est, Hunnos eos esse, qui etiam hodie Pannoniam incolunt, paucis immunitatis literis, Hungari vocati. De his Hieronymus ad Oceanum Ab aluma Mæotide inter glaciale Tanais, & Massagetarum immanes populos, ubi Caucasi rupibus scias gætes Alexandri claustra cohibent, erupisse Hunnorum examina, quæ pernicibus equis hoc, illucq; volantia, cædis pariter ac terroris cuncta compleverunt.

H ante Y.

Hyacinthus, & Hyacinthia, Vide in APPELL.

Hyades, [i. q. d. Ger. Das Hyadisch. Sternesystem im Kopf des Stiers.] Suidæ, stellæ septem in capite Tauri, quæ quoties nascuntur, vel occidunt, pluvias creant: dicitur Ovid. lib. 3. Fastorum: At simul inducent obscura crepuscula noctem, Pars Hyadum toto de grege nulla later: Quæ micant Tauri septem radiata flammis, Navita quas Hyadas Gæjus ab imbre vocat. Fabulantur Poetæ Hyades Bacchi nutrix esse fuisse, quæ & Dodonides nymphæ vocatæ sunt, à Dodona civitate Epiri: quæ quum Iuonem iram viderentur, fugerentque Lycurgi regis servitiam, à Iove in cælum translatae. Alii tradunt Antentem ex Aethra uxore Hyantem filium suscepisse, septemq; puellas, quarum hæc sunt nomina, Ambrosia, Eudora, Palithuë, Coronis, Plexauris, Pytho, & Tyche: quæ cum fratrem à leone devoratum implacabili luctu prosequerentur, dolorisq; magnitudine extabescerent, Iovis miseratione inter septem stellas sunt conversæ: & ut perpetuum maneret tantæ pietatis testimonium, fratris nomine Hyades sunt appellatae. Hæ à Latiniis vocantur Sucas, ignorantia Græcæ linguæ, ut Tiro Ciceronis libertus putavit. Nam quum scirent pisci illi linguæ Latine auctores esse à Græcis dici, quas vocamus sucas, putaverunt etiam undæ Latine posse verbi Sucas: tanquam Hyades dicitur sucas: hoc est à Sibus, ac non potest dicitur sucas: hoc est, à plucendo dicerentur. Sed de Tironis iudicio vide Gell. libro 13. capite 9: Non absurdum tamen videtur, idcirco Sucas à Latinis vocatas esse, quod propter maximas quas affrunt pluvias, Iuto gaudere videantur, quæ admodum lues.

Hyæ, i. q. d. Vitis Loctorum Ozolarum, apud Thucydidem libro 3.

Hyana, Vide in APPELL.

Hyancæ, i. q. d. Meteniaci agri oppidum, unum ex quinque, ut inquit